

TER INFO

HOE 'GROEN' IS STOWA-PROGRAMMERING?

Begin dit jaar hield STOWA de workshop 'Klimaat, Duurzaamheid en Energie'. Doel was na te gaan hoe de stichting binnen de huidige programmering - zoals vastgelegd in de Strategienota 2009-2013 - handen en voeten geeft aan deze thema's. Belangrijkste vraag: doet STOWA de goede dingen goed, of moet de programmatische koers worden verlegd?

Volgens directeur Jacques Leenen was er naast de reguliere periodieke herijking van de Strategienota voldoende aanleiding om in een workshop de programmering tegen het licht te houden met het oog op genoemde thema's. Daarvoor waren alle leden van de programmacommissies en de Denktank van het kennisprogramma Deltaproof uitgenodigd. Jacques: 'Waterschappen zijn zich steeds bewuster van hun maatschappelijke voorbeeldfunctie als het gaat om duurzaamheid, energie en klimaat. Bij dat laatste gaat het zowel om klimaatneutraal opereren als om klimaatbestendigheid en klimaatadaptatie. Ze willen concreet met deze thema's aan de slag. STOWA speelt een belangrijke rol bij het beantwoorden van de vraag hoe je dat het best en meest effectief kunt doen.'

Er waren volgens Jacques ook concrete aanleidingen voor de evaluatie. De waterschappen hebben zich bijvoorbeeld gecommitteerd aan de Meerjarenaafspraken Energie-efficiency om tot 2020 ieder jaar twee procent energie-efficiënter te gaan werken. Het antwoord op de vraag hoe ze dat kunnen bereiken, moet mede komen uit onderzoek.

Verder was het bij het uitkomen van de Strategienota nog niet helder wat de concrete consequenties van de adviezen van de Commissie Veerman zouden zijn voor STOWA: 'Inmiddels zijn we binnen het kennisprogramma Deltaproof druk bezig daar invulling aan te geven. Tijdens de workshop konden we kijken of we daarmee op de goede weg zijn.'

WIEL

Tijdens de workshop kwam naar voren dat er op het gebied van klimaat, duurzaamheid en energie zowel bij STOWA als de waterschappen reeds het nodige gebeurt, maar dat dat niet allemaal bij iedereen bekend is. De workshopdeelnemers hadden behoefte aan inzicht wie waar mee bezig is. Voor STOWA werd vooral een belangrijke rol gezien bij het verspreiden en uitwisselen van kennis. Ook werd ervoor gepleit te leren van andere sectoren. Regionale waterbeheerders hoeven immers niet helemaal zelf het wiel uit te vinden. De deelnemers constateerden verder dat de thema's grote raakvlakken hebben en soms

IN DEZE UITGAVE ONDER MEER: WATERMOZAÏEKCONGRES OVER ECOLOGISCHE EFFECTEN KLIMAATVERANDERING / ZEVENDE KENNISDAG INSPECTIE WATERKERINGEN / KENNISPROGRAMMA DELTAPROOF OP STOOM / 12,5 MILJOEN KRW-INNOVATIESUBSIDIE VOOR WATERMOZAÏEK/ STOWA NEEMT THEMASITES OP DE SCHOP / STOWA TER INFOOTJES / PUBLICATIES / AGENDA

'NIET DE KENNIS IS HET PROBLEEM, MAAR DE KUNDE OM ER SUCCESVOL MEE AAN DE SLAG TE GAAN.'

nauwelijks van elkaar zijn te scheiden. Jacques Leenen: 'Het heeft dus geen zin te proberen kennisvragen in een hokje te duwen, maar wel om aan te komen met integrale vragen en antwoorden.'

SCENARIODENKEN

De workshopdeelnemers pleitten ervoor bij het bepalen, definiëren en beantwoorden van kennisvragen nadrukkelijker rekening te houden met mogelijke maatschappelijke ontwikkelingen en scenario's. Jacques Leenen onderschrijft dat: 'In de waterketensector gaat men bijvoorbeeld uit van vier scenario's voor ontwikkelingen in de maatschappij. Van groen en collectief tot individualistisch. Het gekozen scenario is van invloed op de manier waarop je de waterketen in de toekomst het best kunt inrichten. Zo krijg je ook veel meer inzicht in de vraag of het oppakken van een bepaalde kennisvraag relevant is binnen een te verwachten maatschappijontwikkeling.'

PROEFTUINEN

Tijdens de workshop benadrukten de deelnemers dat bij het beantwoorden van kennisvragen breder moet worden gekeken dan techniek alleen. De omgeving wordt complexer, de oplossing voor vraagstukken eveneens. Jacques Leenen: 'Niet de kennis is het probleem, maar vooral de kunde om er succesvol mee aan de slag te gaan in een steeds complexer wordende maatschappelijke en bestuurlijke omgeving. Ik noem dat het Leven-met-Waterdenken. Het is daarom goed dat we ons nog meer gaan focussen op het opzetten van proeftuinen en Communities of Practice om met én van elkaar te leren hoe je ontwikkelde kennis het best praktisch kunt toepassen.'

Terugkijkend spreekt Jacques Leenen van een zeer geslaagde dag: 'Tijdens de dag bleek eens te meer dat waterschappen absoluut geen vastgeroeste clubs zijn, zoals wel eens wordt beweerd. Ze zijn vanuit hun focus op het adequaat uitvoeren van hun taken intensief en zeer serieus bezig te zoeken naar innovatieve antwoorden op maatschappelijke vraagstukken. In dat opzicht zijn ze absoluut een voorbeeld voor andere overheden.'

De oogst van de dag (zie ook kader) wordt ingebracht in de Denktank Deltaproof. Deze zal de ideeën en adviezen kritisch bekijken en op basis daarvan adviezen uitbrengen aan de programma commissies.

TIJDENS DE WORKSHOP 'KLIMAAT, DUURZAAMHEID EN ENERGIE' WERDEN PER THEMA DE VOLGENDE SPECIFIEKE AANDACHTSPUNTEN GEFORMULEERD:

KLIMAAT:

- BESCHOUW WATERKWANTITEIT EN WATERKwaliteit IN SAMENHANG: TE VEEL, TE VIES EN TE WEINIG.
- BRENG IN PROGRAMMA'S IN HOE OM TE GAAN MET ONZEKERHEDEN, ZOWEL OP BESTUURLIJK ALS OP TECHNISCH GEBIED (MODELLEN EN SCENARIO'S).
- ZORG DAT WATER EN RUIMTELIJKE ORDENING IN SAMENHANG WORDEN BEKEKEN, O.A. MEERVOUDIG RUIMTEGEBRUIK.
- BESTEED AANDACHT AAN WATER IN DE STAD ('KLIMAATBESTENDIGE STEDEN').

ENERGIE:

- BEKIJK WATER EN ENERGIE IN SAMENHANG: BIOBRANDSTOFFEN, WATER ALS ENERGIEDRAGER.
- BESTEED OOK AANDACHT AAN JURIDISCHE ZAKEN.
- FOCUS MET NAME OP DE WATERKETEN, DAAR IS DE MEESTE ENERGIEWINST TE HALEN.

DUURZAAMHEID:

- DENK *CRADLE TO CRADLE*. AFVAL IS GRONDSTOF, HERGEBRUIK EFFLUENT EN SLIB.
- DUURZAME MATERIALEN IN DIJKEN.
- FOCUS OP ZELFVOORZIENENDHEID VAN HET WATERSYSTEEM.
- DENK IN TERMEN VAN *PEOPLE, PLANET, PROFIT*.

